

KRETINGOS R. VYDMANTŲ GIMNAZIJOS GABIŲ IR TALENTINGŲ VAIKŲ UGDYMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gabių ir talentingų vaikų programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti gabių vaikų gabumų atskleidimą ir visavertį ugdymą: plėtoti gebėjimus ir polinkius, sudaryti socialines ir edukacines ugdymo(si) sąlygas.

2. Programa sudaryta remiantis Gabių vaikų ir jaunimo ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009m. sausio 19 d. įsakymu Nr. ISAK- 105.

3. Programoje vartojamos sąvokos:

Gabūs vaikai – tai vaikai, galintys efektyviai įgyti žinių ir mokėjimų, juos pritaikyti naujoms problemoms spręsti, sparčiai mokytis iš patirties. Jų intelektualinių gebėjimų lygis yra labai aukštas (individualiai testuojamų standartizuotais intelekto testais intelekto koeficientas yra du standartiniai nuokrypiai ar daugiau nei vidurkis). Turėdami šiuos intelektualinius gebėjimus, gabūs vaikai lenkia arba pajėgūs pralenkti panašios patirties ir aplinkos bendraamžius savo vienos ar kelių mokslo sričių akademiniais pasiekimais. Šiems vaikams būdingas aukštas kūrybiškumo lygis.

Talentingi vaikai – tai vaikai, turintys ypatingų gebėjimų, kurie pasireiškia vienos ar kelių meno, mokslo ar sporto sričių pasiekimais.

4. Programos įgyvendinimo pradžia – 2013 metai, pabaiga – 2014 metai.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ

5. Po išorės audito viena tobulintinų sričių nustatyta gabių vaikų ugdymas.

5.1. Paanalizavus situaciją Lietuvoje, paaiškėjo, kad su šia problema susiduria dauguma mokyklų, kadangi gabių vaikų yra visose, o vieningos, jiems pritaikytos švietimo programos, deja, nėra.

5.2. Kol kas talentingi vaikai ir juos ugdantys mokytojai yra palikti spręsti šią problemą pagal savo sugebėjimus ir galimybes.

5.3. Norint nustatyti mūsų gimnazijos gabių vaikų ugdymo problemą ir kuo efektyvesnius jos sprendimo būdus, buvo pasitelkta anketa. Buvo apklaustos trys respondentų grupės: gabūs vaikai, jų tėvai ir mokytojai. Išdalinta 90 anketų, po 30 kiekvienai respondentų grupei.

6. Tyrimo išvados ir rekomendacijos:

6.1. Būtina įdiegti gabių vaikų ugdymo programą.

6.2. Į programą turėtų būti įtraukti įvairių dalykų specialistai .

6.3. Aktyviau ir efektyviau individualizuoti vaikų užduotis, namų darbus, darbo metodus.

6.4. Įtraukti gabiuosius vaikus į mokymosi procesą, skatinant sudaryti/atrinkti užduotis, padėti silpnesniam mokiniui.

6.5. Skatinti gabius vaikus dalyvauti tarptautiniuose konkursuose, olimpiadose.

III. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

7. Šios programos tikslas – užtikrinti gabių vaikų gabumų atskleidimą ir visavertį ugdymą, plėtojančią gebėjimus ir polinkius.

8. Tikslui pasiekti keliami uždaviniai:

8.1. atpažinti gabius vaikus, pasižyminčius labai aukštu intelektiniu gebėjimų lygiu;

8.2. pritaikyti ugdymo turinį, aplinką gabių ir talentingų vaikų poreikiams;

8.3. informuoti ir nukreipti į šalies, tarptautinius projektus, neformalias ugdymo institucijas, skirtus gabiams ir talentingiems vaikams ugdyti.

IV. PROGRAMA

9. Gabių ir talentingų vaikų ugdymas apima šių mokinių atpažinimą, ugdymo spartinimą, individualizavimą, diferencijavimą ir turtinimą.

9.1. Gabių vaikų atpažinimas:

9.1.1. tėvai ir/ar mokytojai subjektyviai taiko įvairius gabumų atpažinimo kriterijus. Gabūs vaikai atpažįstami pagal mokomųjų dalykų olimpiadų, konkursų, kitus tikslinės paskirties renginius, intelektinius gebėjimus, įvertintus psichologo. Psichologo, tėvų ir mokytojų bendromis išvadomis įvertinami ir atpažįstami gabūs vaikai.

9.1.2. meniai gabių ir talentingų vaikų atpažinimą, jų meninių gebėjimų atskleidimą atlieka kryptingo meninio ugdymo programą vykdančios muzikos mokyklos pagal įvairias gabių vaikų paieškos sistemas ir meninio gebėjimo atskleidimo metodikas.

9.3. Gabių ir talentingų vaikų ugdymas diferencijuojamas, individualizuojamas suteikiant galimybę:

9.3.1. vaikams pagal amžių, gebėjimus ir polinkius rinktis dalykų modulių mokymąsi, diferencijuojant užduotis ir panašiai;

9.3.2. diferencijuoti ir individualizuoti namų darbų užduotis ir atlikimo būdus;

9.3.3. vadovauti grupės darbui, mokyti padedant silpnesniems mokiniams;

9.3.4. dalį darbų atlikti savarankiškai mokantis namie ar bibliotekoje.

9.4. Gabių ir talentingų vaikų ugdymas turtinamas:

9.4.1. organizuojant įvairius renginius: konkursus, festivalius, varžybas, konferencijas ir tikslinės paskirties projektus;

9.4.2. organizuojant mokomųjų dalykų olimpiadas, konkursus ir kitus renginius;

9.4.3. suteikiama galimybė pasirinkti skirtingoms mokslo sritims gabių vaikų ugdymą įvairiose neformaliojo švietimo mokyklose;

9.4.4. sudaryti sąlygas aukštus pasiekimus (ar jų potencialą) ir motyvaciją turintiems vaikams gauti dalykinių ir asmenybės ugdymo žinių, įgyti tokių gebėjimų, kurių jie neturi galimybės įgyti per pamokas, pavyzdžiui, dalyvauti VšĮ „Nacionalinė moksleivių akademija“ veikloje.

10. Sėkmingam gabių vaikų ugdymui įgyvendinti reikia:

10.1. specialiųjų mokytojų kompetencijų, reikalingų akademiniai sričiai gabių ir talentingų vaikų ugdymo kokybei užtikrinti;

10.2. psichologo žinių, įgūdžių, gebėjimų atpažinti ir konsultuoti gabius vaikus.

IV. NUMATOMI REZULTATAI

11. Numatoma, kad įgyvendinus programą bus:

11.1. sudaryta ir išbandyta gabių vaikų, pasižyminčių labai aukštu intelektiniu gebėjimų lygiu, atpažinimo ir įvertinimo metodika;

11.2. organizuota nuolatinė gabių ir talentingų vaikų bei jaunimo stebėseną, vykdomi tyrimai;

11.3. teisės aktų nustatyta tvarka finansuojami gabiems ir talentingiems vaikams ugdyti skirti projektai;

11.4. organizuojami konkursai ir dalykinės olimpiados; jaunųjų mokslininkų ugdymo projektai;

11.5. organizuojami menams ir mokslui bei kitoms sritims gabių ir talentingų vaikų renginiai;

11.6. mokytojai, pasitobulinę profesinę kompetenciją ir gebėjimus pritaikyti ugdymo turinį pagal gabių ir talentingų vaikų poreikius, taiko ir tobulina individualius ugdymo metodus.

V. LĖŠŲ POREIKIS

12. Programos įgyvendinimo priemonės finansuojamos atsižvelgiant į gimnazijos galimybes.

13. Pasinaudojant įvairiais fondais, ieškoti finansavimo iš kitų šaltinių, programų, projektų, konkursų.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Programos vykdytojai – Vydmantų gimnazijos mokytojai ir specialistai, kitos Kretingos rajono, Palangos neformaliojo ugdymo įstaigos.

15. Programos įgyvendinimo priemonių planas pateikiamas priede.

16. Vydmantų gimnazijos mokytojai ir specialistai, atsakingi už Programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymą, kiekvienais mokslo metais iki birželio 30 d. teikia administracijai informaciją apie Programos įgyvendinimo priemonių plano įgyvendinimą.
